

NOVOSTI ISTRAŽUJU: Da li će naša zemlje dodatno regulisati obavljanje poslova van kancelarije

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/922805/novosti-istrazuju-nasa-zemlje-dodatno-regulisati-obavljanje-poslova-van-kancelarije>

SAMO desetina od ukupnog broja radnika u Srbiji ima mogućnost da radi od kuće, iako bi većina poslodavaca bila spremna da zarad mnogobrojnih ušteta i koristi, posao organizuje upravo na ovaj način.

Činjenica je, međutim, da mnoge delatnosti i poslovi ne mogu masovno da pređu na rad na daljinu, ističe sociolog, dr Nada Novaković, naučna saradnica Instituta društvenih nauka u Beogradu.

Poslodavcima, dakle, ovi uslovi više odgovaraju jer mnogi smatraju da radnici na ovaj način dobijaju veću nesigurnost, nove troškove, trku da zadrže posao i intenzivniji rad. Na to se često nadovezuju problemi u porodici i domaćinstvu, koji najviše pogađaju zaposlene lošeg stambenog i materijalnog stanja, sa više dece i izdržavanih članova domaćinstva i one koji su na rubu društva - stari i osobe bez prihoda, invalidi, samohrani roditelji i pripadnici marginalnih grupa.

Dr Novaković smatra da je kovid 19 uneo pravi haos u naše živote i radne odnose, da je izmenjena sfera rada, ali i način porodičnog života. Po njoj su posebno promene u obrazovanju i zdravstvu višestruko i trajno delovale na ponašanje i život gotovo svih članova porodice.

Ona naglašava da je vanredno stanje, uvedeno tokom epidemije kovida 19, u osnovi prekršilo osnovne odredbe Zakona o radu, jer prema tom propisu, rad od kuće je retkost i ugovara se između poslodavca i radnika.

- Poslodavac je tom prilikom obavezan da utvrdi tačnu dužinu radnog vremena, dnevni, nedeljni i godišnji odmor, obezbedi sredstva za rad, snosi deo troškova i pravično plati taj rad. U vanrednom stanju većina prava zaposlenog su poništena, a poslodavac je diktirao uslove rada. U našem slučaju on je obavezan da bude dostupan u svako doba, čime je radno vreme postalo nedefinisano, odnosno gotovo celodnevno.

Sličnog je mišljenja i Ranka Savić, predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata. Prema njenom mišljenju, da bi se radilo od kuće to mora najpre precizno propisima da se reguliše.

- Sindikati su već tražili od Ministarstva rada da se pozabavi ovim pitanjem - kaže ona. - Problemi nastali u praksi tokom vanrednog stanja upućuju nas na takav zaključak. Sadašnji Zakon o radu poznaje rad van prostorija poslodavca, ali ne i rad od kuće.

Dešavalo se, tvrdi ona, da radnicima gazda nije nadoknadio troškove papira ili tonera za štampač, da se uveče dosetio da bi trebalo odraditi neki posao, kod mnogih nisu plaćeni računi za telefon... Sve su to na prvi pogled sitnice, ali su vrlo važne kako se ne bi narušavala prava radnika.

- Prvo što je neophodno utvrditi izmenama i dopunama Zakona o radu je radno vreme, kako se ne bi dešavalo da radni dan traje unedogled - ističe Savićeva. - Za zaposlenog, posao može da bude relaksiran, ali samo ako se najpre regulišu ovi nedostaci.

POSLEDICE PO PRODUKTIVNOST

ISTRAŽIVANJE Univerziteta Stanford pokazalo je da su zaposleni koji rade od kuće čak 13 odsto produktivniji od onih koji rade u kancelariji. Rad od kuće smanjuje i troškove zakupa poslovnog prostora, kao i druge troškove poput opreme, struje, kancelarijskog materijala...

Iz ugla zaposlenog, mnogima je atraktivnije da rade od kuće, jer time smanjuju broj časova provedenih u prevozu i spremanju za odlazak na posao, a takav angažman im omogućava i relativno fleksibilno radno vreme i drugačiji tempo dnevnih radnih obaveza, što je važno za one koji imaju i dodatne porodične obaveze.

Dr Novaković te prednosti vidi, međutim, kao višestruke posledice po zaposlenog i njegovu produktivnost rada.

Zaposleni kada ne dolazi u firmu nema ni komunikaciju sa kolegama, ne samo profesionalnu, nego i privatnu. Epidemija je, po mišljenju dr Novaković, brzo, silovito i dugoročno poništila i mnogobrojna prava radnika, ali i ljudska prava uopšte - slobodu kretanja, pravo na lečenje, obrazovanje, rad i život dostojan čoveka.

- Ako zaposleni ima loše stambene uslove, a većina ih je takvih, decu malog i školskog uzrasta, pa i članove porodice o kojima se vodi posebna briga zbog bolesti, starosti i slično, onda je rad od kuće dodatni teret - smatra dr Novaković. - Njegova produktivnost je dovedena u pitanje, a dobici su samo na strani poslodavca. On štedi na sredstvima za prevoz, ulaganjima u čišćenje poslovnog prostora, sredstvima rada (od mobilnog telefona, računara, do plaćanja interneta). Stoga je sasvim opravdana inicijativa i zahtev radnika da im poslodavac plaća deo novonastalih troškova. U Švajcarskoj je to kao plaćanje simboličnog iznosa za stanarinu. U ostalim zemljama nema sličnih rešenja na delu.

Koliko se neke države ozbiljno bave radom od kuće pokazuje primer Nemačke, koja priprema zakon kojim će regulisati ovo pitanje. U Srbiji zasad niko ne razmišlja da nešto dodatno reguliše - ako bi ponovo došlo do uvođenja vanrednog stanja, verovatno će se primeniti ista, nedorečena i nepotpuna rešenja, koja smo imali u martu i aprilu.

Kod komšija uskoro trajni rad od kuće?

<https://rs-lat.sputniknews.com/regioni/202010051123520856-kod-komsija-uskoro-trajni-rad-od-kuce/>

Među predlozima izmene Zakona o radu u Hrvatskoj, na prvom mestu će se svakako naći fleksibilniji ugovori o radu na neodređeno vreme, tj. rešenje za liberalnije uslove u kojima se ugovori o radu ubuduće mogu otkazivati.

Kasnije bi, prema najavama hrvatskog ministra rada Josipa Aladrovića, trebalo modernizovati odredbe o **radu od kuće ili na daljinu**, kao i mogućnost povećanja sati **dopunskog rada**, a sindikati i poslodavci su već najavili da oni imaju malo dužu listu želja, piše „Jutarnji list“. Oko najosetljivijeg pitanja, **otpuštanja**, i Ministarstvo rada, kao i poslodavci, smatraju da bi upravo **fleksibilniji ugovori** trebalo da utiču na to da se smanjuje broj novih ugovora na određeno.

Oni su, naime, poslednjih godina u Hrvatskoj postali praktično pravilo, a prema ZOR-u bi trebalo da budu izuzetak.

Privremeni i stalni rad na daljinu

Smatra se da bi u Zakonu o radu trebalo zadržati postojeći član o „radu na izdvojenom mestu rada“ i uvesti novi – **rad na daljinu** koji bi predviđao dva modusa – **privremeni** rad na daljinu i **stalni** rad na daljinu.

U prvom slučaju omogućilo bi se radnicima da povremeno kad to žele rade izvan prostora firme, ali bi sami bili odgovorni za uslove u kojima rade. Za stalni rad na daljinu predlažu da se utvrdi **neoporeziva naknada** za troškove koje radnik ima u sopstvenim prostorijama i koje bi mu poslodavac onda plaćao. Poslodavci imaju i brojne predloge za pojednostavljivanje odredbi o zakonskom **uređenju radnog vremena**, a među njima će ponovo na dnevni red staviti da pauza na poslu ne ulazi u radno vreme, odnosno da nije plaćena.

Evidencija radnog vremena

Tražiće i da se znatno pojednostavi evidencija radnog vremena, što uključuje i **prekovremeni rad**, na primer uvođenjem mogućnosti definisanja paušalnog prekovremenog rada za određene kategorije radnika (pogotovo onih koji mogu da rade u fleksibilnom režimu).

Proširio bi se i krug osoba koje samostalno određuju svoje radno vreme, bile bi pojednostavljene i odredbe o godišnjim odmorima, posebno one koje se odnose na planiranje, korišćenje i plaćanje **godišnjeg odmora**, prenosi portal „Bizljaf“.

HUP bi intervenisao i u članu 95. Zakona o radu definisanjem „čekanja na rad“ u vanrednim okolnostima kao što je, recimo, pandemija. Predlog je da se propiše osnovica za izračunavanje naknade za „**čekanje na rad**“, istovetna naknadi za nezaposlene, a koja bi se isplaćivala iz državnog budžeta, dakle ne bi išla na teret poslodavca.

„Čekanje“ bi značilo da je radnik i dalje formalno u radnom odnosu do isteka vanrednih okolnosti. Poslodavci, uz to, predlažu i da ih država u razdoblju čekanja oslobodi **doprinosa** za zdravstveno i penzijsko osiguranje i drugih doprinosa kako bi se na kraju amortizovali troškovi i sačuvalo to **radno mesto**.

Beta/Danas online

Fiskalni savet: Isplata po 100 evra nije smanjila nejednakost i siromaštvo

<https://www.danas.rs/ekonomija/fiskalni-savet-isplata-po-100-evra-nije-smanjila-nejednakost-i-siromastvo/>

Isplata po 100 evra svim punoletnim građanima Srbije iz državnog budžeta proletoš, bila je loša mera socijalne politike koja ne omogućava ni trajno ni značajno smanjenje nejednakosti i siromaštva, ukazao je Fiskalni savet.

Savet se oglasio povodom studije Međunarodne organizacije rada (MOR) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u kojoj je zaključuju da je program isplate 100 evra punoletnim građanima imao „zadivljujuće snažne efekte na smanjenje nejednakosti i siromaštva“ u Srbiji.

„Pogrešan zaključak studije MOR-a i EBRD-a posledica je fundamentalnih grešaka i propusta u sprovedenim analizama. Ispravna analiza, suprotno tome, pokazuje da je isplata 100 evra svim

punoletnim građanima loša mera socijalne politike koja ne omogućava ni trajno niti značajno smanjenje nejednakosti i siromaštva“, smatra Fiskalni savet.

Ukazano je da nije merodavno meriti efekat jednokratne mere na smanjenje nejednakosti i siromaštva „jer se na ovaj način ne može ostvariti nikakvo trajno poboljšanje ovih dugoročnih društvenih problema“.

„Štaviše, veliko zaduživanje države (preko 70 milijardi dinara) da bi svima isplatila 100 evra smanjiće budžetske mogućnosti za pomoć ugroženim građanima i time potencijalno povećati siromaštvo u budućnosti“, navodi se u analizi.

Dalje se kaže da „pored toga što simulacije MOR-a i EBRD-a nisu metodološki smislene, one su i matematički pogrešno izračunate, i čak tri i po puta preuveličavaju jednokratan (privremen) efekat smanjenja siromaštva u 2020. godini“.

Ocenjeno je da „suprotno dobroj istraživačkoj praksi, studija MOR-a i EBRD-a ne razmatra alternativne mogućnosti da su ista, ili manja budžetska sredstva mogla da imaju znatno veći efekat na smanjenje nejednakosti i siromaštva – pod uslovom da su bila ciljana na domaćinstva ugrožena i pogođena krizom, umesto što su neselektivno podeljena svim punoletnim građanima“.

„Isplata 100 evra (svim) punoletnim građanima predstavlja neodgovornu fiskalnu politiku koja će otežati sprovođenje sistemskih mera za smanjenje nejednakosti i siromaštva u budućnosti“, upozorio je Fiskalni savet.

Savet je ukazao da je taj novac država morala da obezbedi na međunarodnom finansijskom tržištu, te će trošak tog duga godinama morati da otplaćuju svi poreski obveznici.

Država da povuče pravilnike i pomogne turističkim agencijama

<https://nova.rs/vesti/biznis/drzava-da-povuce-pravilnike-i-pomogne-turistickim-agencijama/>

Udruženje turističkih agencija Srbije (UTAS) objavilo je da su "sopstvenom inertnošću", državni organi Srbije onemogućili turističke agencije da posluju legalno.

Udruženje je zatražilo da vlasti povuku pravilnike o kategorizaciji agencija i dodeli licenci i uvedu individualno osiguranje svakog pojedinačnog aranžmana koje bi agencije izdavale u ime osiguravajućih društava.

“Takvo osiguranje moralo bi biti bez klauzula o izuzećima, poput ovog za vanredno stanje ili pandemiju”, naveo je u saopštenju gde se traže i izmene zakona.

U ovom udruženju smatraju da to može da ostane trajno rešenje, "budući da su sva druga ili na štetu putnika ili na štetu agencija i velikog broja zaposlenih u njima".

Iz UTAS-a su podsetili da je 1. oktobar svim agencijama sa statusom "organizatori putovanja" istekle garancije, a tim i licence za organizaciju putovanja, jer su osiguravajuća društva odlučila da ne nastave sa izdavanjem garancija organizatorima putovanja smatrajući da je rizik prevelik, a i da veliki broj agencija od marta nije uplaćivao rate za garancije, te su tako ostale dužne.

S druge strane, ima i agencija, kako su naveli iz UTAS-a, koje su još u januaru isplatile celokupan iznos potreban za obezbeđenje garancija, ali nisu izuzete iz odluke osiguravajućih društava.

Podsetili su i da u Opštim uslovima osiguranja, koje su agencije potpisivale sa osiguravajućim društvima u januaru ove godine, stoji da garancije neće važiti i da se šteta putnicima neće isplaćivati ukoliko je do insolventnosti ili loše usluge agencije došlo "kao posledica vanrednog stanja".

Iz UTAS-a su ukazali da su faktički garancije prestale da važe činom proglašenja vanrednog stanja, tako da bilo koju insolventnost ili bankrot agencija, osiguravajuća društva mogu tumačiti da su nastali kao posledica vanrednog stanja.

Dodali su da se situacija iskomplikovala odlukom Vlade Srbije o potvrdama o zamenskim putovanjima, jer je u tom dokumentu pisalo da su agencije obavezne da izdaju nove garancije, a da prethodno od osiguravajućih društava nije traženo izuzeće od tog uslova za osiguranje.

Na tu nelogičnost UTAS kaže da je ukazivalo u dva navrata tokom aprila, obraćajući se Narodnoj banci Srbije, Ministarstvu finansija i resornom ministarstvu.

Epilog je da putnici nisu zaštićeni polisama osiguranja koje izdaju osiguravajuća društva, a za sve prethodne i buduće uplaćene aranžmane je neizvesno da li bi putnici u slučaju insolventnosti ili bankrota agencije bili obeštećeni.

Iz UTAS-a su naglasili da polise osiguravajućih društava nisu jedino rešenje za obezbeđivanje garancija agencijama i izdavanje licenci.

Osim toga, banke traže pokriće, ili u pologu na računu ili u vrednosti hipoteke, bar triput veće vrednosti od iznosa garancije.

Garancije su propisane na iznose od 200.000 do 400.000 evra i 95 odsto agencija takve garancije ne bi mogle obezbediti.

Spas agencijama bio bi i da im se produži važnost polisa, imajući u vidu da većina agencija nije ni blizu broja putnika na osnovu kojih im je dodeljena kategorizacija, a time je i propisano na koji iznos moraju imati garancije.

Produžavanjem važnosti polisa agencije bi formalno-pravno mogle nastaviti da prodaju aranžmane.

Medjutim, u praksi to ne bi ništa značilo sve dok u Opštim uslovima osiguranja stoji kaluzula da garancija ne važi u slučaju insolventnosti agencija kao posledice vanrednog stanja, navedeno je u saopštenju.

UTAS smatra da je Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija trebalo da se obrati agencijama sa adekvatnim rešenjem, umesto što je na svom sajtu objavilo, kako se ocenili, "skandalozno saopštenje" u vidu preporuke putnicima da obrate pažnju s kojom agencijom putuju, aludirajući time da postoje agencije koje i dalje imaju licence, ali takvih agencija nema na tržištu.

Odmah potom, resorni ministar je u medijima objavio, ali bez zvanične odluke ili informacije na veb-sajtu ministarstva, da neće oduzimati licence agencijama u narednih sedam do 10 dana "dok ne reše situaciju".

Država tokom vanrednog stanja okrutna prema nemoćnima

<https://nova.rs/vesti/drustvo/drzava-tokom-vanrednog-stanja-okrutna-prema-nemocnima/>

Znamo da Srbija ni u redovnim okolnostima nema sistem koji može da zaštiti one najugroženije. Taj problem posebno je došao do izražaja u vreme vanrednog stanja i pandemije korone. Siromaštvo i nejednakosti će samo da rastu, upozorava nevladin sektor.

Dok su se neki nervirali zbog toga što za vreme policijskog časa nisu mogli da izađu i prošetaju ima i onih kojima je ulica jedina kuća, nisu imali kud. Ipak, to nije sprečilo pojedine da im pišu kazne – beskućnici nemaju čime da ih plate, pa im u tom slučaju ne gine zatvor.

Iz Inicijative za ekonomska i socijalna prava "A 11", ističu da ne postoje precizni podaci o broju beskućnika kojima su napisne kazne zbog kršenja policijskog časa, ali da ih je sigurno bilo. Kazne koje u tom slulaju iznose više destina hiljada dinara, za njih su astronomske

"Oni neće moći da plate kaznu i kada ih sledeći put zaustavi policija, ona će ih direktno odvesti u Prekršajni sud i završice u Padinskoj skeli zbog neplaćanja te kazne", objašnjava za naš portal Danilo Ćurčić iz Inicijative "A11".

Ta organizacija nedavno je upozorila da Srbija u vreme pandemije nije obratila pažnju i donela mere kojima bi zaštitila najugroženije.

"Nije doneta nijedna jedina odgovarajuća mera. U poređenju sa zemljama regiona, mi smo se tu najgore postavili", kritičan je Ćurčić.

On upozorava na brojne posledice koje će nas tek sačekati, ali i na one koje su već vidljive.

"Mi smo imali 12 posto romske dece koja nisu nikako pratila onlajn nastavu, a verovatno ih je bilo i više. To su deca koja prosto nisu imala uslove za nastavu na daljinu", navodi samo jedan od primera koji govori o uskraćivanju prava najugroženijima.

Postoje i oni koji zbog nedostaka dokumenata nisu dobili pomoć države od sto evra. Neki prosto nisu ni znali kako da to pravo ostvare.

"Sto evra je dobio svako i niko kom je stvarno trebalo", kaže Ćurčić.

On kao problem izdvaja i to što pojedini najugroženiji građani prosto nisu prepoznati u sistemu, nema ih, a sa druge strane socijalnu pomoć dobijaju pojedini koji imaju redovna primanja ili čak visoke plate.

“Način na koji je država do sada postupala govori nam da će se kriza preliti na najslabije”, upozorava naš sagovornik.

On primećuje i da su državne mere koje je trebalo da olakšaju život poslodavcima i zaposlenima pre svega odnosile na one velike kompanije, dok su u zapećku ostala mala i srednja preduzeća.

Čurčić podseća da je njegova organizacija apelovala da na to da se pored zdravstvenog i ekonomskog kriznog štaba ofori i posebno telo koje će se upravo baviti socijalno najugroženijima. Odgovora nema eć šest meseci.

“Siromaštvo i nejednakosti će samo da rastu. Sa ovakvim pristupom to ne može da se izbegne”, zaključuje naš sagovornik.

Tanjug/bif.rs

Građani i privreda plaćaju skoro 1.200 republičkih taksi

https://bif.rs/2020/10/gradjani-i-privreda-placaju-skoro-1-200-republickih-taksi/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=gradjani-i-privreda-placaju-skoro-1-200-republickih-taksi

Građani i privreda plaćaju skoro 1.200 republičkih taksi, naknada i drugih neporeskih nameta za čije podmirivanje su prošle godine izdvojili 167 milijardi dinara, pokazuju rezultati analize koju su NALED i kompanija KPMG uradili u okviru projekta za reformu neporeskih prihoda.

Cilj ovog projekta, koji podržava Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), jeste da se smanji parafiskalno opterećenje i poveća transparentnost i predvidivost svih neporeskih dažbina za privredu i građane. Koncept predložene reforme predstavljen je resornom Ministarstvu finansija.

Izrada javno dostupnog elektronskog registra svih neporeskih nameta

Potpredsednik Saveza za fer konkurenciju u NALED-u i partner u kompaniji KPMG Igor Lončarević kaže da od 1.189 taksi, naknada i drugih nameta koji su propisani u više od 200 zakona i 270 podzakonskih akata, više od četvrtine, odnosno 331, ne prolazi kroz sistem trezora.

“To znači da ni Ministarstvo finansija nema potpune i tačne izveštaje o iznosima koji se naplaćuju. Želimo da kroz projekat podržimo Ministarstvo finansija i da zajedno uredimo ovu oblast u korist svih, i građana i privrede i države”, kaže Lončarević.

Prema njegovim rečima, osim neporeskih nameta na republičkom nivou, paralelno se radi i popis neporeskih dažbina koje građanima i privredi naplaćuju javna preduzeća, gradovi i opštine.

Lončarević navodi da je jedan od ključnih problema sa neporeskim nametima to što podaci o njima nisu lako dostupni i ažurni.

“Zato je jedan od glavnih predloga reforme na kojem NALED insistira godinama unazad izrada javno dostupnog elektronskog registra svih neporeskih nameta. U tom registru bi bile evidentirane sve takse, naknade i druge neporeske dažbine koje privreda i građani moraju da plate, a za njegovu ažurnost bila bi odgovorna država”, objašnjava on.

Dodaje da je jedna od ideja NALED-a da direktni i indirektni korisnici budžeta, javna preduzeća, javne agencije i sve druge organizacije, koje su korisnici javnih sredstava, ne mogu da naplaćuju namete koji nisu evidentirani u registru, koji bi bio u nadležnosti Ministarstva finansija.

ПОЛИТИКА

Invalidska penzija manja i od minimalca

<http://www.politika.rs/sr/clanak/463897/Invalidska-penzija-manja-i-od-minimalca>

Finansijski problemi su glavni, ali ne i jedini koji muče ljude sa invaliditetom, ima ih 350.000 u Srbiji a njih 1.800 koristi elektromotorna vozila. Ostali u kolicima teško ulaze gde bi želeli

Kada se naš sugrađanin Branko Jokić, koga je sudbina vezala za invalidska kolica, odlučio da nakon 18 godina počne da koristi gradski prevoz, u istom danu je doživeo dva iznenađenja – prijatno i neprijatno. S obzirom na to da koristi specijalizovani elektroskuter za prevoz osoba sa invaliditetom i da mu je potrebna pomoć prilikom ulaska u autobus, prvo iznenađenje ga je sačekalo na početnoj stanici linije 504, kada je žena koja vozi autobus ručno spustila mehaničku platformu, koja se doduše odvalila iz ležišta ali je poslužila da on uđe u prevoz. Kada je stigao do

željene destinacije, žena za volanom mu je ponovo pomogla da izađe iz autobusa, prislonivši odvaljeni deo platforme kao kosu ravan kako bi on mogao da izađe skuterom iz autobusa.

I taman kada je pomislio da će dobrota spasiti svet, vozač na liniji 37 je nekoliko sati kasnije odbio da mu pomogne i spusti platformu, sa argumentacijom da „ne sme da izlazi iz autobusa”. Branko je morao da propusti dva autobusa kako bi sačekao onaj sa ispravnom platformom i konačno stigao do svoje kuće. Osim što je predsednik Udruženja osoba sa invaliditetom „Feniks”, Branko Jokić je jedan od 350.000 ljudi u našoj zemlji koji imaju problem sa hodom. Iako se on, iz vizure statistike, može pohvaliti da spada u 1.800 „privilegovanih” sa invaliditetom koji koriste elektromotorna vozila, ovaj podatak ništa ne znači pred činjenicom da svojim skuterom ne može da se kreće ni po snegu, ni po pesku, a ni po blatu. Kada sneg zaveje beogradsko naselje Resnik, u kome živi sa porodicom, on je odsečen od sveta sve do proleća. Kupovina modernih invalidskih kolica ili automobila za njega je misaona imenica, jer od njegove invalidske penzije koja iznosi svega 30.000 dinara, porodica jedva preživljava.

Iako podaci Republičkog zavoda za statistiku svedoče da 571.780 osoba u našoj zemlji ima neku vrstu hendikepa, stiče se utisak da država ima maćehinski odnos prema ljudima koji su zavisni od tuđe nege i pomoći. Jer kako drugačije objasniti činjenicu da od 350.000 ljudi koji imaju problem sa hodom, čak 225.535 njih ne koristi nikakvu pomoć, odnosno nema nikakva pomagala? Naime, svega 1.794 osoba koristi elektromotorna kolica, mehanička kolica upotrebljava 16.596 osoba, štake koristi 78.714 osoba, uz pomoć hodalice kreće se 15.264 njih, a proteze i druga ortopedska pomagala ima 11.896 osoba. Čak petina osoba sa hendikepom koje imaju probleme u hodu ili penjanju uz stepenice, imaju i poteškoće u pogledu svakodnevne brige o sebi – ishrani, oblačenju i održavanju higijene.

– Punih 17 godina, koliko se nalazim u invalidskim kolicima, nijedan službenik Centra za socijalni rad nije došao da vidi kako živim. Za vreme vanrednog stanja, izazvanog pandemijom virusa korona, nisam dobio nijedan paket humanitarne pomoći, a moj zahtev za personalnim asistentom je odbijen, jer lokalna samouprava nema novca za ovu vrstu usluge. S obzirom na to da mi je zbog prirode hendikepa potrebna rehabilitacija dva puta godišnje, moj neurolog je savetovao odlazak u Ribarsku banju. Mene su, međutim, pozvali iz Selters banje i rekli da mi nude smeštaj u trokrevetnoj sobi, u stacionarnom bolničkom delu zgrade, koji nisam mogao da prihvatim, jer je epidemija korone počela da uzima danak – ilustruje naš sagovornik tegobe svakodnevnog življenja i priseća se da su u bivšoj Jugoslaviji osobe sa hendikepom imale pravo na banjisko lečenje svake, a ne jednom u tri godine, i ostvarivale pravo na vozilo za invalide.

Naš sagovornik dodaje da se osobe sa invaliditetom susreću sa fizičkim preprekama na svakom koraku – veliki broj zgrada ima arhitektonske barijere i nepristupačne su osobama u kolicima, bahato parkiranje na mestima rezervisanim za invalide je više pravilo nego izuzetak, a činjenica da ne postoji nijedan turistički autobus za osobe sa invaliditetom znači da oni koje je sudbina osudila na život u kolicima mogu samo da maštaju o moru ili obilasku evropskih metropola.

– Podaci govore da je penzija glavni izvor prihoda za oko 60 odsto osoba sa hendikepom, a njen iznos zavisi od toga gde ste i koliko dugo radili. Ako ste stoprocentni invalid ostvarujete pravo na tuđu negu i pomoć, koja iznosi svega 15.000 dinara. Moja penzija je manja od minimalca, a ako bih za fizioterapeuta svakoga dana izdvajao 25 evra, moja porodica bi bukvalno gladovala. A gde su troškovi za lekove, vitamine i zdravu ishranu? Sa tim primanjima ne mogu da podignem ni kredit za peglu, a kamoli za renoviranje stana ili kupovinu automobila – tužno konstatuje ovaj profesor srpskog jezika, koga je bolest odvojila od đaka i smestila u invalidska kolica.

KILOGRAM POMORANDŽI 300 DINARA! Udar na cenu stigao sa dva fronta, neće skoro biti jeftinije

<https://www.blic.rs/biznis/kilogram-pomorandzi-300-dinara-udar-na-cenu-stigao-sa-dva-fronta-nee-skoro-biti/ltp09cb>

Visoke cene tropskog voća na pijacama i u marketima širom Srbije nisu uticale na njihovu sve veću potražnju, a ekonomski analitičari ne očekuju njihovo pojeftinjenje u skorije vreme.

Prema njihovim rečima, na poskupljenje pomenutih namirnica svakako je uticala trenutna epidemiološka situacija izazvana koronom i to sa dva fronta – sa jedne strane dobavljači limun, pomorandže, mandarine i drugo citrusno voće nabavljaju sa udaljenih destinacija po višoj ceni, a sa druge strane kupci podstaknuti savetima lekara da jačaju svoj imunitet spas traže u voću i unosu što više vitamina, pa tako i povećana potražnja diktira cenu.

To je za "Blic" potvrdio i agroekonomski analitičar Milan Prostran, koji podseća da su cene skočile još početkom pandemije zbog sporog formiranja zelenih koridora za njihovu distribuciju širom sveta, kao i zatvaranje granica.

- Mi uvozimo bezmalo 100 odsto tropskog voća jer je naša proizvodnja praktično na tom polju zanemarljiva tako da, nažalost, cene su takve kakve jesu i one su realne jer je nabavna cena voća visoka. Zakasnele sezone u Turskoj i Grčkoj i delimično u Italiji su dovele do toga da nam tropsko voće stiže iz Južne Afrike, a recimo narandže, koje su nam obično stizale sa juga Evrope, uvozimo čak iz Južne Amerike – objašnjava.

Sa tako dalekih destinacija, kako kaže Prostran, roba se tovari u brodove koji praktično plove okeanima, a distributeri ih usmeravaju po potrebi ka tržištima gde je potražnja i cena veća.

- Živimo u neoliberalnom kapitalizmu i cene su opravdane slobodnim tržištem. Ove godine generalno imamo povećanje cena skoro svakog voća zbog manje prohodnosti određenih vrsta što

se uvoza tiče, ali i zbog manjeg roda kako na stranom tako i na domaćem tržištu – podseća Prostran uz napomenu da bi u trenutnoj situaciji trebalo dati šansu domaćim proizvodima.

Budući da je naša kupovna moć skromna, Prostran kaže da ne treba odmah da se potresamo visokim cenama jer imamo izbor da sačekamo da određene vrste voća dospeju sa bližih destinacija, što će cenu učiniti prihvatljivijom, a što očekuje do kraja godine.

- Domaće voće je zdravo i prihvatljivih je cena. Savetujem da sačekamo do kraja godine kada naše zalihe budu pri kraju pa da onda pređemo na južno voće koje će do tada već pristizati sa bližih destinacija – ističe naš sagovornik.

Kaže i da ga trenutno visoke cene određenih vrsta voća ne brinu jer će konačan sud doneti kupci koji mogu da utiču na promet pomenutih proizvoda i donekle i da diktiraju njihovu cenu.

Kako za "Blic" objašnjava Anita F., prodavačica voća na novosadskoj pijaci, narodu su uvek krivi oni prodavci sa kojima su u direktnom kontaktu.

– Neznatno je opala potražnja, ali je primetno nezadovoljstvo cenama. Ljudi nam prigovaraju i govore da su prošle nedelje kod nas kupovali kilogram pomorandži po ceni od 180 do 200 a da ovoga vikenda plaćaju i do 50 dinara više. Neće da shvate da smo mi ko zna koja ruka u čitavom lancu prodaje. Mi voće nabavljamo od velikih distributera koji su samo jedan od šrafova u nizu još većih distributera koji se opet snabdevaju od onih najvećih. Tek ti najveći su u direktnom kontaktu sa proizvođačima tako da dok ta roba dođe do nas, ona nekoliko puta promeni cenu jer svi moraju da uzmu svoj deo kolača. Ispada da je to neki naš hir i da smo mi mali prodavci sada povećali cene samo zato što nam ide zima i veća je potražnja, što nije slučaj – pravda se Anita.

Nikolić: Vučić voli da održava konstantnu tenziju - i palikuća i vatrogasac

<http://rs.n1info.com/Vesti/a657552/Nikolic-Vucic-voli-da-odrzava-konstantnu-tenziju-da-bude-i-palikuca-i-vatrogasac.html>

Politikolog, urednik portala Talas.rs Miloš Nikolić izjavio je u Novom danu da "generalno Aleksandar Vučić voli da održava konstantnu tenziju, da u isto vreme bude i palikuća i vatrogasac". Mišljenja je da vlada neće izgurati ceo mandat. "Mislim da će Vučić 2022. godine da objedini izbore, da li baš sve, videćemo", kaže Nikolić.

Komentarišući imenovanje Ane Brnabić za mandatara, Nikolić kaže da to znači da smo "posle dužeg vremenog perioda dobili razrešenje te fiktivne drame koju Aleksandar Vučić voli da priređuje".

"Generalno Aleksandar Vučić voli da održava konstantnu tenziju, da u isto vreme bude i palikuća i vatrogasac", kaže Nikolić.

Kako je rekao, posle tri meseca čekanja, sinoć smo mogli da saznamo imena ministara, koliko će biti žena, koliko muškaraca, ko bi bili novi članovi upravnog odbora preduzeća...

"Poenta priče jeste da Aleksandar Vučić odlučuje o svim aspektima političkog, društvenog života", kaže.

Mišljenja je da vlada neće izgurati ceo mandat.

"Mislim da će Vučić 2022. godine da objedini izbore, da li baš sve, videćemo", kaže Nikolić.

Prema njegovim rečima, predsednik Vučić ima širok manevarski prostor da napravi jednu mladu vladu.

"Da tu budu nova lica... Što se tiče tog uključivanja žena, postoje uticajne žene u SNS koje do sada nisu bile ministarke", kaže on.

Govoreći o opoziciji, kaže da je "na veštačkom disanju".

"Sve inicijative su zdravi signali, gde bar kažu 'mi uviđamo da postoji problem i pokušavamo zajedno da se dogovorimo da bismo građanima pružili neku alternativu'", kaže.

Na pitanje zašto građani ne veruju opoziciji, a veruju Vučiću, kaže da je "Vučić postigao nešto što je u marketinškom smislu izuzetan politički uspeh".

"Ubedio je ljude da će im u nekom trenutku biti bolje. On stalno pomera taj horizont očekivanja, ali ljudi mu veruju", kaže.

Akcizna roba na pijacama, neadekvatna primena propisa

<http://rs.n1info.com/Biznis/a657372/Akcizna-roba-na-pijacama-neadekvatna-primena-propisa.html>

Preprodavci čokolada, garderobe, tehnike, akcizne robe, hemije, kozmetike i sličnih proizvoda, na oko 410 pijaca u Srbiji, ne bi smeli da posluju bez fiskalne kase i kao preduzetnici-paušalci, jer te pogodnosti nisu rezervisane za njih.

Ipak, ova roba nalazi put do tezgi zbog neadekvatne primene propisa, a prodaje se bez izdavanja računa i plaćanja poreza, zbog čega predstavlja veliki izvor sive ekonomije i nelojalnu konkurenciju legalnoj privredi, kaže Ivan Miletić iz Naledovog Saveza za fer konkurenciju.

Iako je dozvoljeno da preduzetnik paušalac prodaje i tehničku robu koju je sam napravio, jasno je da preduzetnici nisu mogli da naprave aparat za espresso ili mikser, kao i druge aparate koji se prodaju na pijačnim tezgama.

Istraživanje Naleda pokazalo je i da je mit da na pijaci kupuju i prodaju građani slabijeg materijalnog položaja, jer se na tezgama često nalazi skupa roba.

Takođe, bezbednost tih proizvoda veoma je upitna, a ne može se proveriti da li se u ambalaži, koja je ista kao i ona u prodavnicima, nalazi ista roba.

Pošto preprodavci ne izdaju fiskalne račune, ne plaćaju ni porez, čime su gubici višestruki. Iako krše brojne propise, kontrola se "gubi" u međusektorskim preplitanjima, kada je reč o oblasti kojoj pripadaju prekršeni propisi.

Rešenje je u efikasnom inspekcijском nadzoru ali i budnosti pijačnih uprava, jer često preprodavci akcizne robe uzimaju pod zakup tezge koje su prvobitno zakupili proizvođači poljoprivrednih proizvoda.